

การเตรียมความพร้อมด้านกำลังทางอากาศ เพื่อก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน

Air Power Preparation towards ASEAN Community

พลอากาศตรี มานิต วงษ์วาathy

รองเจ้ากรมยุทธการทหารอากาศ

AVM Maant Wongwat

Deputy Director of Operations, Royal Thai Air Force

E-mail: maanat27af@yahoo.com

บทคัดย่อ

ในมติที่ว่าการให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ขึ้นในปี พ.ศ. 2558 และแผนงานจัดตั้งประชาคมอาเซียนตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียนที่ชะอำ-หัวหิน ปี พ.ศ. 2552 คือ ข้อผูกมัดที่ไทยโดยรัฐบาลกับกองทัพไทยในฐานะผู้ริเริ่มแนวคิด จะต้องรับผิดชอบกิจการในเสาหลักด้าน “ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political-Security Community: APSC)” โดย (สมควร) จะต้องทำหน้าที่ (เป็นแกนนำหลัก) ในการขับเคลื่อนให้ความเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงที่มีบทบาทและภารกิจสำคัญในการเผชิญกับภัยคุกคามแบบดั้งเดิมและภัยคุกคามรูปแบบอื่น ๆ รวมไปถึงการเอาชนะความท้าทายที่อาจปรากฏขึ้นในภูมิภาคที่มีอาจคาดการณ์ล่วงหน้าได้ บทบาทกำลังทางอากาศด้านการสงครามที่ผ่านการพิสูจน์ในหลายสมรภูมินับแต่สงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา กับขีดความสามารถของกำลังทางอากาศภายใต้คุณลักษณะที่อ่อนตัวในการปฏิบัติการทางทหารและภารกิจอื่น ๆ ทำให้กองทัพไทยโดยกองทัพอากาศภายใต้หน้าที่ความรับผิดชอบต่อประเทศไทยกับต่อประชาคมอาเซียน ต้องเตรียมความพร้อมด้านกำลังทางอากาศของประเทศให้เข้มแข็ง ด้วยการพัฒนากำลัง (ทางอากาศ) ทุกภาคส่วนในชาติ ให้เกิดเป็นกำลังทางอากาศที่เหนือกว่า แล้วนำขีดความสามารถกำลังทางอากาศที่มีครอบครองดังกล่าวไปใช้ตอบสนองต่อภารกิจพื้นฐานตามหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้

นอกจากหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว ยังประกอบด้วยภารกิจที่ได้รับมอบตามกรอบอาเซียน/ADMM เช่น การใช้ทรัพยากรและศักยภาพทางทหารอาเซียนในการช่วยเหลือทางมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ และการสร้างความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศในกรอบอาเซียน เป็นต้น

การมีศักยภาพกำลังทางอากาศที่เหนือกว่ามิใช่การสะสมกำลังทางอากาศให้เหนือกว่าประเทศอื่นในภูมิภาคเดียวกัน แต่ถือว่าการให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับประเทศไทยในฐานะที่ตั้งอยู่ใจกลางอาเซียน ศักยภาพกำลังทางอากาศของไทยต้องเกิดจากการวางฐานรากกำลังทางอากาศขึ้นในประเทศไทย โดยคนไทย โดยเฉพาะการสร้างคนไทยให้มีทักษะพื้นฐานทางเทคโนโลยี กับพื้นฐานทางอุตสาหกรรมบางส่วนเท่าที่จำเป็น สำหรับการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง อันมีคนไทยเป็นกลจักรขับเคลื่อนที่สำคัญ หนึ่ง ภายใต้งบประมาณที่จำกัดกับนโยบายพึ่งพาตนเอง จำเป็นจะต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรด้านกำลังทางอากาศอันมีราคาแพงอย่างมีประสิทธิภาพ นับตั้งแต่การพัฒนาพาหะ (Platform) เช่น อากาศยาน (Aircraft) และอากาศยานไร้คนขับ (UAV-UCAV) ฯลฯ การพัฒนาระบบขับเคลื่อนขึ้นเป็นบางส่วนเป็นของตนเองพร้อม ๆ กับการพัฒนาของประเทศอื่น จึงเป็นสิ่งที่มีโอกาสจะเลยได้สำหรับการพัฒนาระบบเอวियोनिคส์ (Avionics) อันเป็นหัวใจสำคัญของระบบกำลังทางอากาศ เช่น การบังคับอากาศยาน-การใช้อาวุธ-การควบคุมระบบการใช้อาวุธ รวมไปถึงระบบการเดินอากาศนั้น ถือเป็นความจำเป็นยิ่งยวดที่ประเทศไทยจะต้องเร่งทำการพัฒนาขึ้นในประเทศไทย โดยคนไทย โดยมันสมองคนไทย ให้เกิดเป็นภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่ง เพื่อให้มีระบบเอวियोนิคส์ที่ทันสมัยเป็นของตนเองยากจะมีผู้ใดหยั่งรู้ได้ อันถือเป็นหลักประกันด้านความปลอดภัยกับการป้องกันประเทศที่สำคัญยิ่ง อย่างไรก็ตาม โครงสร้างกำลังทางอากาศภายใต้สภาวะแวดล้อมปัจจุบันและอนาคตจะต้องมีขนาดที่เหมาะสม กะทัดรัด ภายใต้ความสมดุลระหว่างกำลังทางอากาศที่มีในครอบครองกับงบประมาณที่ได้รับ ทั้งนี้ การที่จะสร้างศักยภาพกำลังทางอากาศให้เป็นของตนเองได้นั้น ประเทศไทยจะขาดซึ่งความร่วมมือกับภาคเอกชนไม่ได้ กองทัพอากาศและกองทัพอากาศต้องกล้าและเชื่อมั่นภายใต้การส่งเสริมให้หน่วยงานภาคเอกชนในประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการสถาปนาศักยภาพกำลังทางอากาศของไทย เป้าหมายคือเพื่อให้สามารถครอบครองทรัพยากรด้านกำลังทางอากาศในระดับที่เพียงพอภายในประเทศ โดยสามารถหยิบฉวยสำหรับการใช้กำลังได้ทันทีที่ต้องการ อันเป็นหลักประกันสำหรับการปฏิบัติการที่ยืนหยัดในลักษณะระดมสรรพกำลังในชาติเพื่อก้าวข้ามจุดวิกฤต นอกจากนั้นแล้วกลไกกฎหมายสำหรับการพัฒนาและการใช้กำลังทางอากาศก็เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องได้รับการปรับแก้ปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

คำสำคัญ: กำลังทางอากาศ

ABSTRACT

Due to the ASEAN Community establishment resolution in 2015 and the plan to set up ASEAN Community according to ASEAN Summit at Cha-am Hua Hin in 2009, it is the obligation that Thailand by the Thai government and the Royal Thai Armed Forces, as the pioneers to create that idea, is responsible for the ASEAN Political-Security Community (APSC)'s activities by (supposed to) acting as (a leader) to motivate the being of Political-Security Community which has important roles and duties in confronting of the ordinary and all kinds of threats including the challenge achievement that will occur unexpectedly in the region. Roles of the air power in wars have been proved that since World War II, the air power capability which had a flexible character to operate the military and other missions. The forces by the Royal Thai Air Force has responsible for Thailand and ASEAN Community to prepare the air power readiness and make it stronger by combining every (air) power in the country for the greater air power, then bring that air power responded to the missions as indicated in the constitution. Therefore, the roles which are beyond as mentioned in the constitution are designated in ADMM, for instance; using the resources and ASEAN military's potential to help humanitarian, disaster relieve and build the industrial defense cooperation in the ASEAN framework.

Having amassed of air power's potential is not to accumulate air power more than other countries in the same region but it is signified that Thailand is the country that situated in the core of ASEAN. The air power's potential of Thailand comes from the air power foundation created by Thais especially to build up Thais with technological and some necessary industrial basis as the immunity for themselves which are the important things to have Thais as the major keys for the propulsions. In addition, having a budget constraint and self-sufficiency policy, Thailand must operate expensive air power resources efficiently started from

the platform development such as aircraft and UAV-UCAV. Some of propulsion developments are evolved by Thais as well as other countries'. The development of Avionics is the crucial point of the air power system, for example; aircraft control, artillery usage and operation control including air navigation. They are the most significant things for Thailand to develop them rapidly by Thais in order to make the strong immunity for their own modern Avionics as the vital security and self-defense warranty.

Nevertheless, the system of air power nowadays or in the future should have suitable and concise numbers for the balancing of acquired air power and the obtained budget. Thus, building their own efficiency air power, Thailand cannot make it without the assist of private sectors. Royal Thai Armed Forces and Royal Thai Air Force must be brave and confident of the private sectors supporting that coordinate to progress Thailand's efficiency air power. The objective of that support is to acquire the air power resources, at the sufficient level within Thailand which will be ready for operating immediately and will be the warranty of the forceful operation that combined all kind of power for stepping over the critical point. Moreover, law machineries for the development and the air operation are the important things to be rectified according to the present situation.

Keywords: Sensor, Shooter, Network Centric Operations

กล่าวนำ

กำลังทางอากาศถือว่าเป็นเครื่องมือตัดตลิ่งสงคราม (Cutting Edge) ทั้งนี้ ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 ลินส์ดอลเพียงเล็กน้อย ได้มีคำพูดของนักการทหารเยอรมันที่พิจารณาจากเหตุการณ์ที่ว่าเรือพิฆาตนาม Bismark ซึ่งเป็นเรือรบขนาดยักษ์ที่เชื่อกันว่ามีหนทางถูกจมได้เลย แต่สุดท้ายก็เสียให้แก่เครื่องบินของฝ่ายสัมพันธมิตรที่เร่งตรวจการณ์ทางอากาศจนพบและเข้าระดมทิ้งระเบิดจนกระทั่งเรือ Bismark ถูกจมลงในที่สุดจากครั้งนั้นจนถึงปัจจุบันก็ได้พิสูจน์คำพูดดังกล่าวในสมรภูมิต่าง ๆ แล้วว่ากำลังทางอากาศนั้นมีบทบาททางทหารในเวทีระหว่างประเทศมากขึ้นอย่างยิ่ง ทั้งในภารกิจทางทหารและภารกิจอื่น ๆ จนกระทั่งทุกวันนี้

การทำหน้าที่ของไทยในฐานะเป็นแกนนำหลักหรือเป็นเจ้าของภาพหลักในประเด็นด้านความมั่นคง (Security) ของอาเซียน ซึ่งแม้ว่าปัจจุบันยังมีการพูดถึงกันน้อยนั้น แต่กำลังทางทหารโดยเฉพาะกำลังในมิติด้านกำลังทางอากาศก็ถือว่ามีส่วนสำคัญในการป้องกันและรักษาความปลอดภัยอาเซียน แม้กำลังทางอากาศจะมีความซับซ้อน มีราคาแพง และใช้เวลาเตรียมการนาน แต่ก็จะต้องได้รับการพิจารณาสถาปนาให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและรอบคอบ เพื่อให้มีศักยภาพกำลังทางอากาศที่เพียงพอต่อบริบทที่ไทยกับอาเซียนกำลังเผชิญอยู่ หมายถึงว่าไทยจะต้องมีการเร่งสถาปนาความพร้อมให้เกิดขึ้นโดยเร็วให้มีความพร้อมในระดับหนึ่งภายในปลายปี พ.ศ. 2558 (วิสัยทัศน์กองทัพอากาศ: การเป็นกองทัพอากาศดิจิทัลในปี 58) ในเรื่องนี้กองทัพอากาศในฐานะองค์การหลักด้านกำลังทางอากาศร่วมกับกองทัพไทย จะต้องเตรียมความพร้อมด้านกำลังทางอากาศขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามที่ได้กล่าวข้างต้น เพื่อให้กำลังทางอากาศในครอบครองมีศักยภาพเพียงพอ สามารถตอบสนองต่อภารกิจพื้นฐาน และสามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนความเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงของอาเซียนตามแนวคิดที่ไทยได้ประกาศแจ้งไว้ต่อไป

หลักการสำคัญ

เมื่อเกิดความตึงเครียด ความขัดแย้ง หรือสงคราม กองทัพอากาศจะระดมทรัพยากรทั้งหมดและใช้ขีดความสามารถทุกมิติเพื่อครองอากาศได้อย่างอิสระให้ได้เป็นอันดับแรก เพื่อให้ฝ่ายเรามีเสรีในการปฏิบัติการทางทหารสอดคล้องกับสภาพภูมิศาสตร์ของไทยกับอาเซียน จากนั้นจึงนำกำลังทางอากาศเข้าปฏิบัติการร่วมกับกำลังภาคพื้นในการกิจปฏิบัติการร่วมตามลำดับความสำคัญต่อไป ทั้งนี้ การใช้กำลังทางอากาศเป็นไปตามหลักนิยามพื้นฐานกองทัพอากาศ พ.ศ. 2551 คือ

“รวมการควบคุมและแยกการปฏิบัติ (Centralized Control and Decentralized Execution)” การใช้กำลังทางอากาศทั้งในปัจจุบันและอนาคตเป็นไปในรูปแบบการปฏิบัติการที่ใช้เครือข่ายเป็นศูนย์กลาง โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือทำการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสาร คำสั่งระหว่าง Sensor-Shooter ผ่านเน็ตเวิร์ก ภายใต้ระบบบัญชาการและควบคุม โดยมีคนที่มิทักษะทางด้านยุทธการกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกลจักรในการขับเคลื่อน ทั้งนี้ การปฏิบัติการทางอากาศต้องคำนึงถึงคุณลักษณะสำคัญของกำลังทางอากาศเป็นสำคัญ ได้แก่ ความเร็ว (Speed) พิสัย (Range) ความอ่อนตัว (Flexibility) และความแม่นยำ (Precision)

การวางแผนปฏิบัติการทางทหารทั้งหมดของกองทัพอากาศต้องใช้ประโยชน์ในขีดความสามารถของกำลังทางอากาศ ดังนี้ (1) การตอบสนอง (Responsiveness) (2) ความคล่องตัว (Mobility) (3) ความอยู่รอด (Survivability) (4) การแสดงท่าที (Presentation) (5) อำนาจการทะลุทะลวง (Penetration Ability) (6) อำนาจการทำลาย (Destructiveness) และ (7) การตรวจการณ์ (Observation)

อนึ่ง การใช้ขีดความสามารถกำลังทางอากาศนั้นประกอบด้วยกระบวนการใช้กำลังทางอากาศ ดังนี้

การใช้ขีดความสามารถกำลังทางอากาศในการปฏิบัติการรบ ในกรณีเมื่อเกิดความตึงเครียด ความ

ขัดแย้ง หรือสงคราม เช่น การโจมตีทางยุทธศาสตร์ การต่อต้านทางอากาศ การลาดตระเวนและเฝ้าตรวจ และการค้นหาและช่วยชีวิตในพื้นที่การรบ เป็นต้น

การใช้ขีดความสามารถกำลังทางอากาศในการปฏิบัติการที่มีใช้การรบในลักษณะบูรณาการกับกำลังอำนาจของชาติด้านอื่น ๆ เช่น การปฏิบัติการเพื่อสันติภาพร่วมกับสหประชาชาติ

การปฏิบัติการเพื่อมนุษยธรรมในภูมิภาค การปฏิบัติการเพื่อบรรเทาสาธารณภัย รวมไปถึงการค้นหาและช่วยชีวิต เป็นต้น

องค์ประกอบกำลังทางอากาศที่ถูกนำไปใช้ในการปฏิบัติการทางอากาศ ได้แก่ (1) พาหะ (Platform) ทั้งหมดที่เป็นอากาศยานทุกประเภท ทั้งที่มีคนขับและไม่มีคนขับ (2) ระบบอาวุธทั้งหมดเพื่อการสนับสนุนการรบและใช้ประโยชน์เพื่อการปฏิบัติการที่มีใช้การรบ (3) ระบบส่งกำลังบำรุงรวม (4) บุคลากรด้านกำลังทางอากาศ เช่น นักวิทยาศาสตร์ วิศวกร เจ้าหน้าที่เทคนิค แรงงานฝีมือด้านกำลังทางอากาศ (5) ชีวัญของผู้ทำการในอากาศประเภทต่าง ๆ ได้แก่ นักบิน ลูกเรือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการส่วนปฏิบัติการ

ความสำคัญของกำลังทางอากาศสำหรับประเทศไทยและอาเซียน

การดำรงไว้ซึ่งความมั่นคง/ความปลอดภัยและการป้องกันประเทศ (Security & Defense) ของประเทศไทยและประชาคมอาเซียนด้วยกำลังทางอากาศ ต้องดำเนินการตามกรอบกฎหมายด้านความมั่นคงและความร่วมมือระหว่างประเทศ สำหรับประชาคมอาเซียนนั้นต้องดำเนินการภายใต้กรอบข้อตกลงจาก ADMM ทั้งนี้ ในส่วนของกำลังทางอากาศสามารถสร้างบทบาทที่สำคัญเพื่อสนับสนุนการเป็นแกนนำด้านกำลังทางอากาศในอาเซียน ดังนี้

การเป็นศูนย์กลางด้านการฝึกบินของภูมิภาคอาเซียน: ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบเชิงภูมิศาสตร์ (Geographical Advantage) โดยเป็นจุดศูนย์กลางที่

รูปที่ 1: สภาพภูมิศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียน

ประเทศสมาชิกทุกประเทศสามารถเดินทางได้ในระยะที่ไม่ไกลนัก ทุกประเทศเดินทางมาพบกันครึ่งทางที่ประเทศไทย อีกทั้งประเทศไทยมีพื้นที่การฝึกขนาดใหญ่เพียงพอรองรับการฝึกพร้อมได้ ดังเห็นได้จากสามารถรองรับการฝึกพร้อมผสมขนาดใหญ่ ได้แก่ Cobra Gold และ Cope Tiger เป็นต้น จึงเป็นโอกาสของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางด้านการฝึกบินของภูมิภาคอาเซียน ได้แก่ การฝึกบินรบในอากาศ การฝึกประกอบกำลังขนาดใหญ่ และการฝึกอื่น ๆ ที่มีกำลังทางอากาศเป็นแกนนำ

การเป็นศูนย์กลางด้านการพัฒนากำลังทางอากาศในอาเซียน: ประเทศไทยมีพื้นที่ซึ่งเป็นสนามฝึกและสนามทดสอบทางอากาศและภาคพื้นขนาดใหญ่เพียงพอรองรับการทดสอบใช้อาวุธใหม่ ๆ ที่ได้รับการคิดค้น ผลิตสร้างโดยประเทศสมาชิกอาเซียน ยกตัวอย่างคือ สนามบิน (วัดนานนคร) และสิ่งอำนวยความสะดวกสามารถรองรับการฝึกบินและการทดสอบอากาศยานไร้คนขับได้เป็นอย่างดี จึงเป็นโอกาสดีของประเทศไทยในการยกตนเองให้เป็นศูนย์กลางด้านการพัฒนากำลังทางอากาศในอาเซียน ในขอบเขตที่กว้างออกไป ได้แก่

การฝึกใช้อาวุธร่วมโดยใช้สนามฝึกร่วม (Joint

Training Range)

การทดสอบโดยใช้สนามทดสอบร่วม (Joint Test Range)

การพัฒนา UAV และอาวุธยุทโธปกรณ์ทางอากาศใหม่ ๆ

กำลังทางอากาศของไทยปัจจุบัน

บทบาทและภารกิจของกำลังทางอากาศของกองทัพอากาศไทยภายใต้กรอบภารกิจที่กฎหมายกำหนด สามารถใช้กำลังทางอากาศของไทยเพื่อการป้องกันประเทศและการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ ประกอบด้วย บทบาททางการทหาร บทบาททางพลเรือน และบทบาทในเวทีระหว่างประเทศ อนึ่ง ภารกิจพื้นฐานในการป้องกันประเทศตามหลักนิยมปฏิบัติการทางอากาศยังคงเป็นความสำคัญยิ่งยวด ได้แก่ การป้องกันทางอากาศ และการปฏิบัติการทางอากาศยุทธวิธี

นอกจากนี้กองทัพอากาศยังมีขอบเขตอำนาจหน้าที่ในการใช้กำลังทางอากาศเพื่อการปฏิบัติกิจเฉพาะที่สำคัญ ได้แก่ การปฏิบัติการกิจอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยกองทัพอากาศสามารถใช้กำลังทางอากาศภายใต้การนำขีดความสามารถทางทหารไปใช้ในทางพลเรือน ตลอดจนภารกิจในกรอบประชาคมอาเซียนตามข้อตกลงจากการประชุม ADMM/ADMM+

ปัจจุบันกองทัพอากาศไทยมีขีดความสามารถทั้งกำลังทางอากาศของไทยในระดับที่สามารถถ่วงดุลอำนาจกับประเทศรอบบ้านได้ระดับหนึ่ง โดยยังมีขีดความสามารถพอเพียงในการสนับสนุนการปฏิบัติการเพื่อมนุษยธรรมในภูมิภาคอาเซียน และการปฏิบัติการเพื่อบรรเทาสาธารณภัยในภูมิภาคอาเซียนด้วย อย่างไรก็ตาม ความสามารถที่กองทัพอากาศต้องเร่งพัฒนาและเสริมสร้างคือ ความสามารถทางอากาศเพื่อรองรับการก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเต็มรูปแบบและการก้าวเดินสู่นาครดอันยาวนานต่อไป

กองทัพอากาศจำเป็นต้องเสริมสร้างกำลังทางอากาศให้มีความพร้อมภายใต้ขีดความสามารถที่ต้องการ หมายถึงว่าจะต้องเร่งพัฒนากำลังทางอากาศให้มีศักยภาพแข็งแกร่งเพียงพอที่จะปฏิบัติการทางทหารและ/หรือปฏิบัติการอื่น ๆ ได้ครอบคลุมทุกภารกิจทั่วทุกพื้นที่ภายใต้อาณาเขตของอาเซียนได้นานเป็นระยะเวลาต่อเนื่องอย่างน้อย เช่น สามารถปฏิบัติการกิจที่ซับซ้อนไม่ต่ำกว่า 7 วัน (เนื่องจากเหตุผลที่ว่ามนุษย์เราทนต่อการอดน้ำได้เพียง 3 วัน และทนต่อการอดอาหารได้เพียง 7 วัน) เป็นต้น

แนวทางการเตรียมความพร้อมด้านกำลังทางอากาศ

การสถาปนา “ศักยภาพกำลังทางอากาศที่เหนือกว่าแต่มีค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่า” โดยอาศัยการวางฐานรากกำลังทางอากาศที่ดีให้กับประเทศไทยเป็นความสำคัญยิ่งยวด ซึ่งสามารถกระทำได้โดยใช้แนวทาง ดังนี้

ก) การสร้างคนไทยในจำนวนที่พอเพียงให้มีทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กับด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการพัฒนาอาวุธยุทโธปกรณ์ด้านกำลังทางอากาศขึ้นภายในประเทศ ภายใต้การแบ่งปันคนเหล่านี้ให้กับภาคเอกชนของไทย เพื่อการผลิตสร้างโดยเอกชนขึ้นเองในประเทศ หรือในทางกลับกันการพิจารณาแบ่งปันประสบการณ์จากบุคลากรจากหน่วยงานภาคเอกชนที่มีศักยภาพด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยให้กับกองทัพอากาศ

ข) การบริหารจัดการทรัพยากรด้านกำลังทางอากาศของประเทศให้เกิดประโยชน์สูงสุด จะต้องคำนึงถึงแนวทางการเตรียมการที่สำคัญ ได้แก่

การพัฒนาพาหะ (Platform) เช่น อากาศยาน (Aircraft) และอากาศยานไร้คนขับ (UAV)

การพัฒนาระบบขับเคลื่อนการใช้กำลังทางอากาศ Sensor-Shooter

การพัฒนาระบบเว็รอินิกส์อันเป็นหัวใจสำคัญ

รูปที่ 2: กองทัพอากาศจัดเครื่องบิน C-130 จำนวน 2 เครื่อง ลำเลียงสิ่งของพระราชทานและความช่วยเหลือจากรัฐบาลไทยไปมอบให้ผู้ประสบภัยจากพายุไต้ฝุ่นไห่เยี่ยน วันที่ 19 พฤศจิกายน 2556

ของการบังคับอากาศยาน-การใช้อาวุธ-การควบคุมระบบการใช้อาวุธ รวมถึงการเดินทางอากาศให้เป็นของตนเองในปริมาณที่พอเพียง สามารถหยิบฉวยใช้งานได้ทันทีและสามารถพัฒนาต่อยอดตามที่ปรารถนา

ค) การกำหนดโครงสร้างกำลังรบทางอากาศที่เหมาะสม โดยโครงสร้างกำลังรบจะต้องสื่อนัยถึงศักยภาพและขีดความสามารถกำลังทางอากาศที่สามารถรองรับภารกิจ/กิจเฉพาะตามขอบเขตภารกิจที่ได้รับมอบ ทั้งนี้ ต้องมีความสมดุลกับแนวโน้มงบประมาณที่คาดว่าจะได้รับด้วย

ง) การพิจารณาแบ่งมอบภารกิจบางส่วนที่เป็นจุดแข็งของภาคเอกชนให้กับเอกชนเป็นผู้ดำเนินการหรือให้ภาคเอกชนที่สามารถทำได้ดีกว่าเป็นผู้ดำเนินการแทน นั้นแสดงว่าในบริบทใหม่นั้นการส่งเสริมให้ภาคเอกชนในประเทศเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อการปฏิบัติการที่ยั่งยืน (Sustain) และระดมพลังเพื่อก้าวข้ามจุดวิกฤตของชาติเป็นเรื่องสำคัญ

จ) การทบทวนและปรับปรุงกลไกกฎหมายที่สำคัญ เพื่อรองรับแนวทางการพัฒนาและการใช้กำลังทางอากาศที่ต้องสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชนภายในประเทศและในเวทีนานาชาติด้วย

ฉ) การสร้างความร่วมมือและการปฏิบัติการร่วมกันกับประเทศสมาชิกอาเซียนตามข้อสรุปจากการ

ประชุม ADMM

ข้อสังเกตจากการช่วยเหลือเหตุการณ์พายุไต้ฝุ่นไห่เยี่ยน ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นกรณีตัวอย่างในความไม่พร้อมในแง่ของกฎหมายทั้งกฎหมายในประเทศและต่างประเทศ ถึงแม้กำลังทางอากาศจะพร้อมปฏิบัติการในกรณีดังกล่าว (ภายใน 24 ชั่วโมง) ก็ตาม แต่ความช่วยเหลือก็ไปถึงที่หมายช้ากว่าที่มาตรฐานการใช้กำลังทางอากาศจะยอมรับได้ สิ่งของอุปกรณ์จำเป็นสำหรับช่วยเหลือผู้ประสบภัย อันเป็นความช่วยเหลือจากประเทศไทย ไม่สามารถส่งไปยังพื้นที่เป้าหมายได้ทันเวลาที่ต้องการ กระบวนการใช้กำลังติดขัดไปด้วยกฎระเบียบการใช้กำลังนอกประเทศ-กฎระเบียบทางด้านงบประมาณรวมถึงกลไกติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาติซึ่งผู้เกี่ยวข้อง ทั้งกระทรวงการต่างประเทศ-กระทรวงกลาโหม-กองทัพไทย-กองทัพอากาศ ต่างทราบกันดีและเหตุการณ์กรณีดังกล่าวนี้สมควรได้รับการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมมิให้สภาพการณ์ดังเช่นที่ผ่านมาเกิดขึ้นซ้ำอีก

หรือข้อสังเกตจากกรณีเครื่องบินแอร์เอเชีย-อินโดนีเซียเที่ยวบิน QZ 8501 ที่ประสบอุบัติเหตุลงในทะเลบริเวณพื้นที่ทางใต้ของอ่าวไทยตรงรอยต่อกับทะเลชวาเมื่อ 28 ธันวาคม 2557 ซึ่งประเทศไทยก็ดูเหมือนว่าจะนิ่งเฉย มิได้มีการแสดงความประสงค์จะเข้าร่วมปฏิบัติการค้นหาตามข้อหาหรือภายใต้กรอบ

ADMM แต่ประการใด แม้กำลังทางอากาศของไทยโดย กองทัพอากาศ (C-130 กับชุดค้นหาและช่วยชีวิต) จะมีขีดความสามารถด้านนี้ก็ตาม เป็นที่น่าเสียดายใน โอกาสของการแสดงบทบาทการเป็นแกนนำอย่างยิ่ง

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเตรียม ความพร้อมด้านกำลังทางอากาศ

เจตนารมณ์ทางการเมืองและของผู้บังคับบัญชา ระดับกลางโทมที่ต้องมีความชัดเจนและเด็ดขาด (Decisive Commander Intent) เพื่อให้กองทัพอากาศ แปลงไปสู่การเตรียมความพร้อมด้านกำลังทางอากาศ เพื่อก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ

การจัดความหวาดระแวงที่ฝังติดอยู่ในใจของคนในชาติอาเซียน กับการสร้างความเชื่อมั่นในบริบทของการรวมกลุ่มประเทศเป็นประชาคมในภูมิภาค (Regional Integration) ซึ่งควรเร่งสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก ผ่านการเยือนในระดับนโยบาย หรือการแลกเปลี่ยนกำลังพลในทุกระดับเพื่อเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ในขณะเดียวกันก็สามารถกระชับความเป็นมิตรให้ แน่นแฟ้นยิ่งขึ้นด้วย

ความเห็นและความเข้าใจตรงกันของทุกภาค ส่วนในประเทศที่เกี่ยวข้องโดยตรงและโดยอ้อมกับ กำลังทางอากาศ โดยเฉพาะการใช้ศักยภาพและขีดความสามารถกำลังทางอากาศในทุกมิติ ทั้งด้านความมั่นคง ด้านการพัฒนาประเทศ และการช่วยเหลือประเทศ สมาชิกอาเซียนตามขอบเขตและกำลังความสามารถ

ยุทธศาสตร์กองทัพอากาศว่าด้วยการเตรียม กำลัง กับยุทธศาสตร์กองทัพอากาศว่าด้วยการใช้ กำลังจะต้องสอดรับเป็นเนื้อเดียวกัน และสะท้อน ขอบเขตภารกิจ/กิจเฉพาะที่แท้จริงของกองทัพอากาศ (Mission Spectrum)

สรุป

ข้อผูกมัดที่ไทยโดยรัฐบาลกับกองทัพไทยในฐานะ

ผู้ริเริ่มแนวคิดจะต้องรับผิดชอบกิจการในเสาหลักด้าน “ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political-Security Community: APSC)” ซึ่งจะต้องทำหน้าที่ (เป็นแกนนำหลัก) ในการขับเคลื่อนให้ความเป็น ประชาคมการเมืองและความมั่นคงที่มีบทบาทและ ภารกิจสำคัญในการเผชิญกับภัยคุกคามแบบดั้งเดิม และภัยคุกคามรูปแบบอื่น ๆ รวมไปถึงการเอาชนะ ความท้าทายที่อาจปรากฏขึ้นในภูมิภาค กำลังทหารใน ทุกมิติ โดยเฉพาะมิติกำลังทางอากาศจะต้องมีความ พร้อมสามารถนำขีดความสามารถกำลังทางอากาศไป ใช้ตอบสนองต่อภารกิจพื้นฐานตามหน้าที่ที่ระบุไว้ใน รัฐธรรมนูญ กับการกิจที่ได้รับมอบตามกรอบอาเซียน/ ADMM 8 ประการ ได้อย่างเต็มความสามารถ ครอบคลุมทั้งพื้นที่เขตอาณาของประเทศไทยและ อาเซียน

ประเทศไทยที่เป็นศูนย์กลางของอาเซียนจำเป็นต้องมีกำลังทางอากาศที่มีศักยภาพในระดับที่เพียงพอ ศักยภาพกำลังทางอากาศจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการวาง ฐานรากกำลังทางอากาศขึ้นในประเทศไทย โดยเฉพาะ การสร้างคนไทยให้มีทักษะพื้นฐานทางเทคโนโลยีกับ พื้นฐานทางอุตสาหกรรมบางส่วนเท่าที่จำเป็นสำหรับการ สร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง ซึ่งถือเป็นเรื่องสำคัญ ยิ่ง โดยมีคนไทยเป็นกลจักรขับเคลื่อนที่สำคัญ อนึ่ง ภายใต้งบประมาณที่จำกัดกับนโยบายพึ่งพาตนเอง จำเป็นจะต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรด้าน กำลังทางอากาศในประเทศอันมีราคาแพงอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนาพาหะ (Platform) เช่น อากาศยาน (Aircraft) และอากาศยานไร้คนขับ (UAV-UCAV) ฯลฯ การพัฒนาระบบขับเคลื่อนขึ้นเป็น บางส่วนจึงมีอาจละเลยได้ สำหรับการพัฒนาระบบ เอิวอนิกส์ (Avionics) อันเป็นหัวใจสำคัญของระบบ กำลังทางอากาศ เช่น การบังคับอากาศยาน-การใช้ อาวุธ-การควบคุมระบบการใช้อาวุธ รวมถึงการเดิน อากาศนั้นถือเป็นความจำเป็นยิ่งยวดที่ประเทศไทยจะ ต้องเร่งทำการพัฒนาขึ้นในประเทศไทย โดยคนไทย

โดยมันสมองคนไทย ให้เกิดเป็นภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่ง ให้มีเป็นของตนเองยากจะมีผู้ใดหยั่งรู้ได้ อันถือเป็นหลักประกันด้านความปลอดภัยกับการป้องกันประเทศที่สำคัญยิ่ง อย่างไรก็ตาม โครงสร้างกำลังทางอากาศภายใต้สภาวะแวดล้อมปัจจุบันและอนาคตจะต้องมีขนาดที่เหมาะสมกะทัดรัดภายใต้ความสมดุลระหว่างกำลังทางอากาศที่มีในครอบครองกับงบประมาณที่ได้รับ ทั้งนี้ การที่จะสร้างศักยภาพกำลังทางอากาศให้เป็นของตนเองได้นั้น ประเทศไทยจะขาดซึ่งภาคเอกชนเสียมิได้ กองทัพอากาศและกองทัพอากาศต้องกล้าที่จะส่งเสริมให้เอกชนในประเทศมีส่วนร่วมในการสถาปนาศักยภาพกำลังทางอากาศของไทย เป้าหมายคือ เพื่อให้สามารถครอบครองทรัพยากรด้านกำลังทางอากาศในระดับที่พอเพียงภายในประเทศ โดยสามารถหยิบฉวยสำหรับการใช้กำลังได้ทันทีที่ต้องการ อันเป็นหลักประกันสำหรับการปฏิบัติการที่ยินยอมภายใต้การระดมสรรพกำลังในชาติเพื่อก้าวข้ามจุดวิกฤตเบ็ดเสร็จในตัวเอง นอกจากนั้นกลไกกฎหมายสำหรับการพัฒนาและการใช้กำลังทางอากาศก็เป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับบริบทที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ความไม่พร้อมด้านกำลังทางอากาศย่อมส่งผลกระทบต่อการก้าวเข้าสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนในภาพรวมอย่างปฏิเสธมิได้ ทั้งนี้ ในทางทหารโดยภาพรวมหมายถึงอาจนำมาซึ่งการสูญเสียโอกาสด้านการป้องกันประเทศในลักษณะป้องกันระยะไกล (การสร้างเมืองด่านหน้า) และการรักษาความปลอดภัย ซึ่งเป็นผลกระทบอย่างใหญ่หลวงต่อความมั่นคงของชาติในเวทีภูมิภาคและเวทีโลก การสูญเสียโอกาสจากการเป็นศูนย์กลางอาเซียนตามลักษณะภูมิศาสตร์ รวมถึงการสูญเสียโอกาสในผลประโยชน์ของชาติอื่น ๆ ที่เป็นผลพวงมาจากความเป็นปึกแผ่นของอาเซียน โดยเฉพาะโอกาสการเป็นแกนนำอาเซียนที่ไทยพึงควรได้รับจากการใช้โอกาสเปิดฉากประชาคมอาเซียนเป็นครั้งแรก

บรรณานุกรม

หนังสือแผนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (3 เส้า)

Roadmap for ASEAN Community 2015, ประชาคมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

ม.ม.ป.. (16 พฤศจิกายน 2557). การปกครองสมัย

อยุธยาตอนต้น. เข้าถึงได้จากเว็บวิชาการ:

<http://vichakarn.triamudom.ac.th/comtech/studentproject/soc/ayuttaya1/content5.htm>

สุรชาติ บำรุงสุข. (ม.ป.ป.). บทความพิเศษทหารกับประชาคมอาเซียน. เอกสารหลักนิยามพื้นฐานกองทัพอากาศ พ.ศ. 2551.